

ת"פ 34537/08/20 - מדינת ישראל נגד אימן חסונה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 34537-08-20 מדינת ישראל נ' חסונה

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אימן חסונה

הנאשם

ב"כ המאשימה: גב' אנאל ללוש, מתמחה

ב"כ הנאשם: עו"ד וסים דכוור

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, בעבירות קבלת דבר במרמה, זיוף, התחזות כאדם אחר, שתי עבירות שימוש במסמך מזויף והפרת חובה חקוקה לפי תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתרים) התשנ"ג-1992.

סמוך לחודש ינואר 2019 פנה הנאשם לאחר וביקש ממנו לזייף עבורו תעודת זהות ותעודת הסמכה כמפעיל עגורן תמורת 3,000 ₪. האחר זייף תעודת זהות על שם אמיר מנסור וזייף תעודת הסמכה ממשרד התחבורה להפעלת עגורן על אותו השם. הנאשם פנה לקבלן באתר בנייה בפתח - תקווה, הציג לו את התעודות המזויפות על מנת שיעסיקו, ועבד כמפעיל עגורן במשך כחודש וחצי.

ביום 19.3.19 סמוך לשעה 13:22 נהג הנאשם ברכב בכביש 60 לכיוון מחסום המנהרות למרות שלא הוציא רישיון מעולם, ושוטר הורה לו לעצור בשל עבירת תנועה שביצע. השוטר ביקש מהנאשם להציג רישיון נהיגה ותעודת זהות והנאשם הציג רישיון נהיגה ותעודת זהות מזויפים, על שם שוויקי עלאא. השוטר, שהבחין כי התמונות ברישיון הנהיגה ובתעודת זהות אינן של הנאשם, הודיע לו על עיכובו. הנאשם התחזה לפני השוטר בשם שוויקי ואף הציג לו כרטיס קופת חולים על שם זה.

יצוין כי בכתב האישום יוחסה לנאשם עבירת המרמה בנסיבות מחמירות, אך משעה שהוא הודה בביצוע העבירה בנסיבות שאינן מחמירות, המאשימה הסתפקה בתשובתו זו.

2. תסקיר שירות מבחן מיום 15.6.21 מלמד כי הנאשם כבן 33 נשוי בשנית ואב לילד בן ארבע מנישואיו הראשונים.

הנאשם וחמשת אחיו מנישואי הוריו גדלו בנסיבות משפחתיות קשות ומורכבות שהתאפיינו בהיעדר נוכחות האב ואם שנאלצה לעבוד ולפרנס את המשפחה, אשר חיה במחסור תמידי.

הנאשם נשר מבית הספר בכיתה ח' על רקע קשיים לימודיים וחינוכיים. בגיל 15 הוא השתלב בשוק העבודה ועבד בעבודות מזדמנות. בחודשים האחרונים עובד הנאשם בעיריית ירושלים. הנאשם נישא בגיל 28 ולאחר תקופה קצרה הוא ואשתו נפרדו, לפני כשנה התגרשו וכעבור חודשים ספורים נישא הנאשם בשנית.

לנאשם שתי הרשעות קודמות מהשנים 2013-2015 בעבירות תקיפה והתפרעות והוא אף ריצה עונש מאסר בפועל. התייחסותו לעבירות הנוכחיות, כמו ליתר מישורי חייו, הייתה מצומצמת, שטחית וקונקרטיית. הנאשם טען כי לא היו לו כוונות פליליות ואף הכחיש את ביצוע המעשים הפליליים המתוארים בכתב האישום.

על אף הקושי בקבלת האחריות והעמדה המכחישה, שירות המבחן התרשם כי ניהול ההליך הפלילי נגד הנאשם ממחיש עבורו את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם הקשות. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם בעל דפוסי חשיבה פשוטים וקונקרטיים, וכי למרות נסיבות החיים שבהן גדל, הוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, יכולות וכוחות תפקוד חיוביים ורצון לניהול אורח חיים תקין, שבא לידי ביטוי בהשקעת מאמצים בעבודה ופרנסה. עם זאת, נסיבות אלו פיתחו אצלו גם קשיים אישיותיים ורגשיים, שהבולטים ביניהם הם דימוי עצמי וסף תסכול נמוכים, קושי בדחיית סיפוקים, טשטוש גבולות בין מותר לאסור ונטייה לפעול, במצבים מסוימים, באימפולסיביות לא שקולה וללא חשיבה על ההשלכות.

שירות המבחן ציין כי חרף חומרת העבירות והקושי של הנאשם לקבל אחריות על מעשיו, נראה כי ההליך המשפטי הוא בעל השפעה מרתיעה. שירות המבחן העריך כי לשליחתו של הנאשם למאסר יהיו השלכות קשות ופוגעות בו ובמשפחתו, ולכן הומלץ שבמידה שיוטל עליו מאסר, יתאפשר לו לרצותו בעבודות שירות.

3. לבקשת הנאשם הוכנה בעניינו חוות דעת של הממונה על עבודות השירות. חוות הדעת מיום 9.6.21 קובעת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

4. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין שישה לשמונה-עשר חודשי מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם שנים-עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. המאשימה הדגישה בטיעוניה את הערכים המוגנים באמצעות העבירות, את עברו הפלילי של הנאשם, את העובדה כי עונש מאסר שהוטל עליו בהליך קודם לא מנע את ביצוע העבירות ואת התרשמות שירות המבחן מקיומם של מאפיינים אישיותיים המבססים סיכון להישנות עבירות. המאשימה תמכה טענותיה בפסיקה.

5. ב"כ הנאשם, אשר הבהיר במסגרת הטענות לעונש כי הנאשם עומד על הודאתו והוא מקבל אחריות על המעשים, ביקש לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן ולגזור על הנאשם מאסר קצר בעבודות שירות שבין שבועיים לחודש ימים. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם הוא בין ענישה ללא הרשעה למספר חודשי מאסר בפועל. בטיעונו ב"כ הנאשם הודגשו העובדה כי הנאשם קיבל אחריות מידית על מעשיו, כי אין לו עבר בעבירות דומות וכי מאז ביצוע העבירות חלפו כשנתיים וחצי.

6. הנאשם לא ביקש להוסיף דבר.

מתחם עונש ההולם

7. כתב האישום מתאר שתי אפיזודות של שימוש במסמכים מזויפים ומרמה על ידי הנאשם. האחת עניינה בקבלת מסמכי זהות והסמכה מקצועית שבהם השתמש הנאשם כדי לעבוד כמפעיל עגורן, והשנייה עניינה בשימוש במסמכים מזויפים לצורך נהיגה ברכב. העבירות בוצעו אמנם במרחק של שבועות ספורים אלה מאלה, והגם שניתן היה להתייחס אליהן כאל שני אירועים נפרדים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, משעה ששני הצדדים הסכימו להתייחס אליהן כאירוע אחד, אף אני אעשה כן.

8. הערכים המוגנים באמצעות עבירות הזיוף, שימוש במסמך מזויף ומרמה הם שמירה על הרצון החופשי והיכולת לקבל החלטות על בסיס מידע נכון ואמיתי. הגנה על ערכים אלה חשובה במיוחד כאשר מדובר בזיוף של מסמכים רשמיים של המדינה, ובפרט מסמכים המעניקים רישיון לביצוע פעולות שהן מסוכנות מטבען כגון נהיגה ברכב או הפעלת ציוד מכני והנדסי. בהיבט זה פגעו מעשיו של הנאשם גם בשלטון החוק ובמעמד של מסמכים רשמיים. כן פגע הנאשם במעשיו בביטחון הנוסעים בכביש ובביטחון העובדים באתרי בנייה.

9. כל מעשי העבירה תוכננו מראש על ידי הנאשם והם הצריכו מידה של היערכות והכנה. הגם שהנאשם עצמו לא זייף את הרישיונות והתעודות, והם זויפו באמצעות אחר, הנאשם הוא שהזמין את הזיוף והוא היה הנהנה העיקרי מפירות העבירות. מדובר בעבירות שבוצעו, בעיקרן, מתוך מניע כספי- על מנת לאפשר לנאשם לעבוד בעבודה שאינו מורשה לעבוד בה.

10. הפעלת ציוד מכני- הנדסי דוגמת עגורן היא פעולה המסוכנת מטבעה. בשל כך נדרשים הכשרה ורישיון לצורך ביצוע פעילות זו. הנאשם ביצע פעולות מסוכנות ממילא אלה ללא רישיון וללא הכשרה מתאימה, ובכך העצים את מידת הסיכון שמשקפה כתוצאה מפעילות זו. הסכנה שיצר הנאשם עלולה הייתה להוביל לפגיעות בגוף ואף לעלות בחיי אדם.

11. אין מדובר באירועים נקודתיים או חד פעמיים. הנאשם עבד כמפעיל עגורן במשך כחודש וחצי שבמהלכו סיכן באופן יומיומי את הסובבים אותו. אמנם נהיגתו ברכב ללא רישיון הייתה אירוע בודד, ואולם גם במהלכו ביצע הנאשם עבירת תנועה, כפי שעולה מתוך עובדות כתב האישום.

12. הפרת כללי הבטיחות בעבודה היא תופעה נפוצה ושכיחה. ייתכן שהעובדה כי מדובר בעבירות המבוצעות אגב פעילות נורמטיבית של ביצוע עבודות באתרי בנייה, יוצרת את הרושם השגוי, כי אין מדובר במעשים חמורים, ואולם בפועל הפרות אלה גובות לעיתים קרובות מדי חיי אדם והופכות באחת את חייהן של משפחות שלמות. לפיכך, חובה ליתן משקל לשיקולי הרתעה כללית, אשר עשויים לסייע במניעת עבירות מסוג זה.

13. למרבה המזל, ולא בשל זהירות שהפגין הנאשם, הסכנות הרבות והנמשכות שהיו כרוכות בביצוע העבירות לא התממשו ואיש לא נפגע כתוצאה ממעשיו.

14. הנאשם הועמד לדין בעבירת הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 286 לחוק העונשין התשל"ז-1977, עבירה שהעונש המרבי שנקבע לצידה הוא: **"...מאסר שנתיים; והוא אם אין נראית מאותו חיקוק כוונה לעונש אחר על הפרתו"**, לשון הסעיף.

החובה החקוקה שבגין הפרתה הורשע הנאשם היא הוראת סעיף 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתרים) תשנ"ג - 1992, שנחקקו מכח פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש] תשל"ל-1970. בהתאם להוראות סעיפים 219 ו-225 לפקודה זו, העונש שנקבע להפרת הוראות התקנות שעשויה הייתה לגרום מוות או לחבלת גוף הוא שנת מאסר או קנס בסך 20,000 ש"ח, ומשעה שמדובר בעבירה נמשכת - 14 ימי מאסר או 600 ₪ קנס לכל יום שבו נמשכה העבירה. משגילה המחוקק את דעתו באופן מפורש מהו העונש המרבי לעבירות שביצע הנאשם, בקביעת המתחם יש לשקול עונש זה.

15. הנאשם הורשע בגין העובדה שהתחזה לאחר בפני שוטר שערכב אותו בעת שהנהג ברכב, אך הוא לא הועמד לדין בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה, הגם שמתוך עובדות כתב האישום עולה כי הוא לא הוציא רישיון נהיגה מעולם. לפיכך, וחרף הסיכון שיצרה נהיגה ללא רישיון ללא הכשרה, ותוך ביצוע עבירת תנועה, ביחס לאירוע הנהיגה ברכב, יש לשקול רק את האופי המרמתי של התנהלותו של הנאשם, ולא ניתן לקבוע כי מדובר בנהיגה שהייתה מסוכנת, מעבר לסכנות הרגילות הכרוכות בנהיגה ברכב.

16. על אף האמור, לנוכח הסכנה לגוף ולנפש הטמונה בהפעלת עגורן ללא רישיון, ניתן ללמוד על רמת הענישה הנוהגת ביחס לעבירות מסכנות כאמור, מתוך הפסיקה העוסקת בנהיגה ללא רישיון נהיגה.

עיון בפסיקה מלמד כי בגין עבירות זיוף שימוש במסמך מזויף ומרמה בעלות אופי דומה, או שגרמו לסיכון דומה, הוטלו עונשים שכללו רכיב מהותי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 4692/15 **אליהו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 15.7.15); ע"פ (נצ') 19216-02-15 **בסין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.11.16); ת"פ (י-ם) 48376-03-16 **מדינת ישראל נ' ברקאת** (פורסם בנבו 2.12.18) הפסיקה הנזכרת שם ופסק הדין בערעור עליו בעפ"ג 38645-01-19 **אימת ברקאת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 24.3.19).

17. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות לשנת מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס ופסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה.

העונש המתאים לנאשם

18. הנאשם צעיר כבן 33. לא נטען כי יש לו הרשעות קודמות בעבירות תעבורה, אך לחובתו של הנאשם עבר פלילי מכביד הכולל שתי הרשעות קודמות בעבירות אלימות ופגיעה בסדר הציבורי. הגם שמדובר בעבירות בעלות אופי שונה מאלה שבביצוען הורשע כעת, יש בהרשעותיו הקודמות של הנאשם כדי ללמד על יחסו לחוק ולחובה לקיימו,

ועל כישלון ההרתעה של עונשים קודמים שהוטלו עליו. דברים אלה מחייבים מתן משקל ממשי לשיקולי הרתעה אישית, שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

19. הנאשם אמנם הודה בביצוע העבירות בשלב מוקדם יחסית של ההליך ומאז ביצוען חלפו כשנתיים וחצי מבלי שנפתחו לו תיקים חדשים. ואולם, כפי שעולה מתוך תסקיר שירות המבחן, הנאשם התקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו. קבלת אחריות מלמדת על הפנמת הפסול שבמעשים ומצמצמת את הסיכון כי אלה יחזרו על עצמם, בעוד שבעניינו של הנאשם התרשמות שירות המבחן ממאפייניו האישיותיים ובהם סף תסכול נמוך, קושי בדחיית סיפוקים וגבולות מטושטשים בין מותר לאסור, מלמדת על סיכוי משמעותי להישנות עבירות. גם מסקנה זו מחזקת את משקלם של שיקולי ההרתעה האישית. בהקשר זה נתתי דעתי גם לעובדה כי הנאשם לא שולב בטיפול, ולנוכח עמדתו ביחס לעבירות אף לא הוצע טיפול בעניינו.

20. נסיבות חייו של הנאשם אמנם אינן פשוטות, וחרף התנאים הקשים שבהם גדל והתחנך, הוא הצליח להשתלב בשוק העבודה ולשמור על רצף תעסוקתי לאורך השנים. עובדות אלה, שיש בהן כדי ללמד על מסוגלות של הנאשם לנהל אורח חיים תקין ומתפקד, ולהתגבר, במידה מסוימת, על קשיים, מצדיקות מידה של הקלה עמו.

21. הנאשם לא הורשע באף עבירה שמאפשרת פסילתו מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, ולפיכך, הגם שהתנהלותו מצדיקה הטלת עונש שכזה מטעמים של הגנה על הציבור, לא ניתן לגזור עליו פסילה.

22. לנוכח האמור לעיל, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם.

23. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שמונה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 12.9.21 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור אחת העבירות שבביצוען הורשע.

ג. קנס בסך 3,000 ש"ח או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.9.21 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מיידי.

24. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ב' אב תשפ"א, 11 יולי 2021, בנוכחות הצדדים.